

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztési iroda: Versecz, laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchner-féle felvételi és rendelési irórában (az Andrásy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvehetőek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felolós szerkesztő: **Perjéssy Lajos.**

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutóbbabb számunkban. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekot kérjük pénteken délig beküldeni.

XII. évfolyam

Vasárnap 1903. évi április 5-én.

14. szám.

Nemzeti sovinizmus.

A magyar kultúra rohamos fejlődésének ellenségei szeretik szemünkre hányni, hogy sovinizták vagyunk. Sőt mi több, itt a Délvidéken és városunkban is nem egy velünk tartó hazafi találta, a ki elítéli erősebb nemzeti irányu törekvéseinket. Rossz néven veszik tőlünk, ha sürgetjük, hogy a czimfeliratoknál is érvényt kellene szerezni a magyar nyelvnek. Rossz néven veszik, ha azt kívánjuk, hogy csak azon társadalmi mozgalmakat támogassák, melyek a magyar kultúra megizmosodására irányozvák. Rossz néven veszik, ha sürgetjük, hogy a magán és nyilvános érintkezés nyelve kizárólag a magyar nyelv legyen stb.

Pedig helytelenül. Mert sovinizmus nélkül soha sem fogunk nemzeti kulturát teremteni és sohasem fogunk a nemzeti irodalomnak és művészetnek népszerűséget szerezni. Már pedig minden igazi hazafinak erre törekedni, erkölcsi kötelessége. A nemzeti sovinizmust tehát sine qua non-nak tartjuk, mely nélkül nem lehet hazafiságunk tökéletes.

Szolgálunk mindjárt példával is.

A francziák irodalma és művészete soha sem emelkedhetett volna mai fokára a francia sovinizmus nélkül. A németek politikai egysége sohasem létesülhetett volna a német sovinizmus nélkül. Az angolok világkereskedelme nem maradhatott volna meg angol nemzeti sovinizmus nélkül.

A józan nemzeti sovinizmus nélkül nagygyá nem lehet egyetlen egy nemzet

sem, még ma csak egyesek sajátja, és nem olyan általános közkinés, mint kellene lennie s azért azt még mindig inkább szitanunk, mint lohasztanunk kell.

Ha jól szemügyre vesszük a Délvidék politikai, társadalmi, irodalmi és művészeti jelenségeit, azonnal szemünkbe ötlük, hogy a nemzeti sovinizmus csak kis térre szorítkozik, ellenben a közöny általános.

Hasonlítsuk csak össze a külső jelenségeket, melyeket e tekintetben észlelhetünk a külföldi tapasztalatokkal, s mindjárt látni fogjuk hátramaradottságunkat.

Franciaországban és Németországban mindennapi eset, hogy a francia, illetve német katonákat az utcán minden különösebb ok és alkalom nélkül megéjlenzi a nép; mindennapi dolog, hogy a nemzeti lobogó előtt föveget emel a tömeg: míg nálunk ugyanez hányszor történik meg?

Mikor a francia az ő nemzeti himnuszát hallja, bárhol, a világ bármely zugában, székéről felemelkedik s azzal fejezi ki tiszteletét és szeretetét nemzeti szimbóluma iránt.

A francia sovinizmus a francia irodalomban megörökítette nemesak a francia történelmet s a mai társadalmat, hanem Páris minden utcáját, terét, templomát is, úgy, hogy a Madelainetől a Morgue rongyos putriájáig, minden párisi épületnek és helynek európai hírt szerzett a francia írók sovinizmusa, míg nálunk sok botor ember van, ki a sovinizta névvel megbélyegezni akar valakit és sajnos vannak

olyanok is, kik sértésnek veszik, ha magyar soviniztákknak nevezik őket.

Pedig az a legszebb dicséret, melyre büszkék kell hogy legyünk!

Talán a fentebbi hasonlatok nagyon kicsinyes dolognak tűnnek fel azok előtt, a kik a nagy politikai irányzatoknak és a nemzeti áramlatoknak legapróbb megnyilatkozási formája iránt nem bírnak kellő megfigyelő képességgel; a kiknek tekintete csak a felületen jár s a kik a részleteket kicsinylik. Pedig az a sok apró jelenség, mely magába véve észrevétlenül rohan el sokak előtt, összegyűjtve fényes dokumentum arra, hogy politikai és társadalmi, irodalmi és művészeti világunk igen nagy részét még nem járta át a nemzeti szellem, hogy teljesen rányomódhatott volna irodalmunkra és művészetünkre s hogy viszont irodalmunk és művészetünk még nem vont be körülöttünk minden tárgyat, személyt és eszmét a nemzeti sovinizmus zománczával

A nemzeti sovinizmus szellemének kell áthatni nagy Magyarországon, különösen pedig annak nemzetiségek lakta vidékein mindent és mindenkit.

Ez kell, hogy közelebb hozza a politikát, az irodalmat és a művészetet a magyar társadalomhoz, kell hogy a nemzetiségek által lakott vidékek magyar emberei és jó hazafiai közt a kölcsönös érintkezést nagyobbá tegye.

Ha a nemzeti sovinizmus érzete általános lesz az országban, akkor melegebb lesz a ragaszkodás minden oly társadalmi és közintézmény iránt, melyben a nemzeti

Tárca.

Dankó Pista élete.

Dankó Pista Szegeden született 1857-ben. Atyja Dankó Pista, édesanyja született Bakoss Róza, szegedi cigányok, a kiknek elődei Rákóczy idején a kuruczokkal jöttek a határvidékre.

Édesapja, a kit szintén Dankó Pistanak hívtak, az ötvenes években kedvelt cigány volt Szeged és vidékének.

A kis Dankó Pista nyolcz esztendő volt, mikor az édes apja meghalt.

Dankóné az ura végső akaratahoz híven zenészek akarta kitaníttatni a fiát.

Mikor tizenhárom éves lett a fiu, atyjának régi ifjúkori barátja, Erdélyi Náci kezdte tanítani.

Pista három évig inaskodott Erdélyinél, de tovább a fegyelmet nem turhette, kiugrott a nagy bandából a kisbandába, vagy a mint népiesen mondják malaczbandába.

Most már a maga kenyerén élt, de a kocsmánál jobban vonzotta a színház. Folyton a színház előtt olázkodott, elhanyagolta kenyérkeresetét is. A többi cigány azért komédiásnak csufolta.

Kisteleken annyira elragadta régi szenved-

delme, hogy egy ott tartózkodó vándor-színész társulathoz folesapott kardalosnak. Pista próbat énekelt, másnap már fölléptették. A faképnél hagyott banda ezért nagyon megharagudott Dankóra és tudatták vele, hogy orokre kiközösítették körükből.

— Te már többet cigány nem lehetsz, mondtak neki.

A vándorszínészkedés nem sokaig tartott. Szatymazon játszott a társulat, de jövedelme nem volt. Pista éhesen, rongyosan tért haza Szegedre, ahol anyja kiruházta s hegedút is vett neki részletfizetésre.

Tizenhét éves korában hát malaczbandát alakított és megnyerte egy szatymazi birtokosnak, Jó Ferencz leányának a szívét, a kit el is vett. Hogy ez nem ment könnyen és csak szöktetés segített a szerelmesek dolgán, az magától értetődik.

Dankó Pista hazavitte a leányt édes anyjához. Egyetlen fiu volt és azon a czimen, hogy az édes anyját tartja, fölmentették a katonai szolgálatról és feleségül vette Jó Ilonkát. Mikor megeskették őket: Pista 20 éves, Ilonka pedig tizenhat éves volt.

Dankó Pista gyakran mondta:

— A feleségemnek és Pósa Lajosnak köszönhetek mindent. A faluzó cigánylegényből munkásembert faragott az az asszony.

Alig házasodott meg Dankó, a nagyobb bandák szívesen befogadtak a jómódu gazda

cigány vejét, a ki most egészen megkomolyodott, Gondolkozó, melegen érző, derék ember lett belőle.

Egy napon négy eredeti dalt adott ki, ezek közt a: „Nem jó mindig a fonóba eljárni“ címűt, melyet Zsötér Andor birtokosnak ajánlott. Zsötér megjutalmazta a cigányt s mivel a dalok tetszettek neki, gondoskodott róla, hogy a lapok is megdícsérjék. Dankó elment a szerkesztőségbe megköszönni a dicséreteket. Így ismerkedett meg a szegedi írókkal és hirlapírókkal, a kik egyszerre megszerették s mikor Pósa Lajost, a ki akkor Szegeden élt, azzal lepte meg, hogy „Habra habsiet“ költeményére műzenét irt, a tehetségét mindenki nagyra tartotta.

Molnár György, az akkor Szegeden tartózkodó tragikus, a városi színház számára „Zsellérlány“ czimen népszínművet irt, ennek dalait Dankó szerette; a népszínmű megbukott, de a dalok: Szőke kis lány csitt, csitt, csitt; Páros élet a legszebb a világon; Daru madár gyere velem, az egész országban elterjedtek.

Blaháné is észrevette az új nótafát és mindegyre többet énekelt tőle, Erdélyi Náci pedig az angol udvarban elhúzta Dankó Pista dalait.

Erdélyi Náci, mikor első londoni utjáról hazatért 1883-ban, a rekonstruált Szegeden, a városi székepület dísztermében tartott lakomán

szellem megnyilatkozik, és erősödik ennek a szellemnek a megnyilatkozása.

Bármennyire tiszteljük is a Délvidék lakosainak szokásait és nyelvét, melyet a család körében használnak, mégis az a meggyőződésünk, hogy azoknak, kik a társadalmi életben előkelő helyet foglalnak el, át hatva kell lenniök a nemzeti sovíniszta szellemtől.

Nemzeti sovínizmus nélkül nincs nemzeti kultúra, s nemzeti kultúra nélkül nincs magyar nemzeti állam.

Nem veheti tehát tőlünk rossz néven senki, ha minden igyekezetünkkel, minden erőnkkel tért követelünk a magyar nyelv használatának, a magyar nyelv megbecsülésének!

NAPI HIREK

Református magyar istenítésztet.

Nagyításztetü Szabolcska Mihály temesvári ref. lelkész, a hirneves költőpap, Husvét másodnapján délután 3 órakor az állami főreáliskolában urvacsoraszóttással egybekapcsolt istenítésztetet tart, melyről a híveket ez uton is értesíti az egyház gondnokasága.

Ev. istenítésztet. A helybeli ág. h. evang. imaházban virágvasárnapján 11 órakor, nagypénteken 9 órakor, Husvét hétfőn (urvacsora) 11 órakor tartatik a magyar nyelvű istenítésztet. A konfirmációi oktatás husvét után kezdődik, a beiratás folyamatban van. A passió a nagyhéten minden reggel 8 órakor olvastatik.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi magy. kir. miniszter Dr. Szörényi Józsefet és Havas Tivadart, állami főreáliskolánk köztisztelnek örvendő tanárait a VIII.-ik fiz. oszt. harmadik fokozatába nevezte ki. Fogadják igaz gratulácziókat.

Kinevezés. Darányi Ignác földm. m. kir. miniszter a verseczi földművelési tudósítói állásra a leköszönt Kehr Karoly helyére Bernátsky Alfréd városi adótisztet nevezte ki.

Áthelyezés. Sztankay Kalmán m. kir. honvédezredünk közkedveltségnek örvendő főhadnagya Verseczről a pancsovai zászlóaljhoz helyeztetett át.

Uj mérnök. Finke János, állami főreáliskolánk egykori növendéke, a mult napokban kitűnő sikerrel tette le a mérnöki vizsgálatot és mint okleveles mérnök azonnal alkalmazást talált a cs. és kir. déli vasúttársaságnál.

ő Felsége előtt eljászotta Dankó Pista alkalmi zenedarabját. Ő Felségét rendkívül meglepte, mikor meghallotta, hogy a tisztelére játszott alkalmi zenedarabot egyszerű szegény cigány irta, egy torzonborz korcsmai alak. Elrendelte, hogy elismerését adják tudtára a cigánynak, a kinek egyuttal értékes ékszeret küldött, melyet Dankó Pista pár nap mulva már elzalogosított.

1893-ban Apponyi Albert grófnak ajánlotta háromszáz notáját. Ritka termékeny poeta-lelek lakott benne.

Gyakran mondogatta, hogy a Tiszapatron mindig megduzzad a lelke.

Sorsa akkor fordult jobbra, mikor Pósa Lajos tanácsára daltársulatot szervezett.

Dankó irt több népszinművet is. A pataki leányok. A halász szeretője, és A cigánybecsület színre is kerültek. Az utolsó tizenöt esztendőben a legtöbb népszinmű dalait ő zenésítette meg. Próbalkozott magyar operettel is.

Dankó az utóbbi evekben beteg lett; tudóbaja támadt, többször keresett enyhülést a bajára a déli éghajlat alatt. Barátai és a kultuszminiszter segedelme két izben Szan-Remóba juttatták, de itthon ismét kezébe vette a vándorbotot és halálos betegséggel a mellében, tovább utazott a dalostársulatával.

Hét év előtt Csengődön keresményéből kis házat épített és hozzá kis szőlőt vett. Még az első szüretnek sem örvendhetett nagy betegsége miatt.

Eddig van a szegény Dankó Pista notás életének a története. Ő maga végképp elnémult, a hegedűje sohasem szólal meg mar, de a dalai örökre hangzani fognak az országban.

Halálozás. A kegyetlen végzet nagy csapással sújtotta városunk köztiszteltekben álló főkönyvelőjét, Ullmann Józsefet, a mennyiben a család szemefényét, a 11 éves és az elemi isk. IV. oszt.-ba járó kis Ullmann Józsikát elragadta a halál. A megtört szívű szülők találjanak némi vigasztalást azon általános részvétben, mely feléjük fordul. A kis halott nyugodjék békében.

Dankó Pista temetése. Ezrektől megsiratva, bus muzsikaszó mellett, költőt megillető temetéssel búcsúztatták el Budapesten a szegény notás Dankó Pistát, és temették el az Alföld szívében, Szegeden. A fővárosban a halhatatlanságnak adták át, ott az édes haza földjébe temették békés pihenőre, örök álmódásra. Budapestu Herceg Ferencz búcsúztatta el a nagy halottat ezekkel a szavakkal: „Tisztelt gyászoló gyülekezet! Meghalt a nagy hegedűs, meghalt a magyar nép trubadurja Nagy szive, melybe befért az aranykalászos Alföld, a gyöngyszínű Balaton s az azur magyar ég, nem dobog többé. Udvari költő volt, nem a nagy uraké, hanem a nép udvari költője. S a nép nem jutalmaz arannyal, hanem meleg szeretettel. Ezt a szeretetet látjuk itt ma megnyilatkozni Dankó Pista koporsójánál. Szegény cigány volt egész életében, nem maradt utána más hátra, mint hegedűje. És mégis korunk egyik legnagyobb jöltevője volt Dankó Pista. Mert van-e nagyobb jöltevő a művésznél? És Dankó Pista csudás szép dalai nagy gyönyörűséget szereztek a sirva vígadó magyar népnek. Most eltört a varázshegedűje. Fonjunk rá gyászfényt és babért. Hogy köbe vessük emlékezetét nincsen arra szükség, miért is keresnénk követ, a mikor a szívekbe véste bele ő maga emlékezetét. Mert sok száz dalt hagyott hátra s notái mint a dalosmadarak fogják körülrepkedni sirját. A nagy költő és zeneszerző dicsősége jutott néked sorsul, Dankó Pista! Édes jó barátunk, notás Dankó Pista, Isten veled! A boldogult Verseczen is több alkalommal megfordult. E sorok írójához baráti szeretet csatolta, mely réges-régen ott keletkezett a „Pósa-asztal“ mellett. De fel tudott ő melegedni nemcsak a vendégfogadók füstös világán, hanem a családi körben is, a hol megbecsülték, a hol notáit ismerték és melegen felkarolták. Feledhetlenek lesznek előttünk azok az órák, midőn a virág és lombövezte verseczi kis udvarban, a zöld lugas alatt, a kellemes, nyári estén elővette Pista a hegedűjét és szóljában muzsikált és énekelt. Mintha templomban lettünk volna, olyan áhitattal hallgattuk a „Daru madar“, a „Nagy Bercsényi Miklós“ sirdogáló notáját . . . . . Dankó Pista kedves barátunk, legyen áldott a te emlékezeted.

Verseczi magyar dalkör. Városunk hazafiasan érző és magyarosan gondolkodó polgárai régen nem sorakoztak oly általános lelkesedéssel és örömmel valamely kitűzött cél zászlója alá, mint a mikor hirül vették, hogy egy kis, alig néhány tagból álló, de akaratérős gárda elhatározta, hogy Verseczen „Magyar Dalkör“-t alakít és törhetlen elhatározással, először csak kicsi kis körben szent fogadást tett, hogy a zászlót kitűzi. Az első lelkes felhívás után, — mint azt már e sorok elején is említettük — az eszme rohamosan tért hódított. Rövid pár hét alatt 150 pártoló és közel 50 működő tag jelentkezett. Az alakuló „Verseczi Magyar Dalkör“ a magyar szabadság hajnalhasadása fényes napjának, márczius 15-ének évfordulóján, a „magyar nyelvterjesztő egyesület“ által rendezett hazafias ünneper már ékesszólóan bebizonyította életképességét és Nocker János karnagynak, a zseniális zenész és aranyhangú énekesnek vezetése mellett az aranylag nagyon rövid idő alatt oly szépen betanulta és énekelte el a szent Hymnusunkat, hogy azzal valósággal megrepte és régen nem látott lelkesedésre ragadta a közönséget, Versecz polgárságának színe javát. A működő és pártoló tagok sorába nap nap után több és több tag jelentkezik, az érdeklődés általános. Az első értekezlet, mely Paulovits István kir. táblabíró választotta meg elnökévé, tudvalevőleg két bizottságot választott, melyek közül az elsőt (elnöke Várhelyi Ferencz főr. isk. igazgató, jegyzője Perjessy Lajos) azzal bízta meg, hogy pártoló tagokat gyűjtsön, és az alapszabályokat kidolgozza; a második bizottság (elnöke Dr. Szörényi József főr. isk. tanár, jegyzője Nessel Zoltán m. kir. posta- és távírdai tiszt) feladata volt a működő tagok összegyűjtése. Mindkét bizottság fáradhatlanul működött.

Az alapszabályok tervezete készen van, úgy hogy az alakuló közgyűlés napját és tárgyszózatát már ki lehetett tűzni, s az alább közölt meghívó bocsátattott ki: „Meghívó.“ A „Verseczi Magyar Dalkör“ alakuló közgyűlése folyó é. április hó 6-ik napján d. u. 5 órakor fog a városháza tanácstermében megtartatni, melyhez a pártoló és működő tagok ezennel meghívotnak. Tárgyszózat: 1.) Elnöki megnyitó. 2.) Az alakulás kérdésében határozat hozatal. 3.) Az alapszabályok megvitatása. 4.) A tisztikar megválasztása. 5.) Indítványok. Kelt Verseczen, 1903. évi márczius hó 27-én. Az ideiglenes elnökség. Hazafias lelkesedéssel hívjuk fel tehát e város és vidék minden lakosát, tehát azokat is, kik eddig a kibocsátott iveket még nem irták alá, de az egyesület tagjai kívánnak lenni, hogy az alakuló közgyűlésen megjelenni sziveskedjenek. Becses pártfogásukkal siessenek a zászlót diadalra segíteni, hogy hangozzék e város falai között is a mi édes drága kincsünk, magyar nyelvünk szárnyain a dal. Mindenható szeretettel hódítsa meg a szíveket és lelkeket egyaránt. Fel tehát a nemes munkára. P.

Husvétli mulatságok. Magyar nyelvterjesztő egyesületünk husvét másodnapján este a „Glückmann Milleker“ szállodában „Társasestély“-t és táncmulatságot rendez. Belépti díj nincs. Ugyanakkor a „Verseczi férfi-dalegyület“ a „Szöllvényige“ helyiségeiben rendez „Liedertafel“-t. Nem tagok, a kik egyleti tagok által bevezettetnek, 2 k. belépti díjat fizetnek.

Városunk területe egy új parkkal lett gazdagabb. A honvédlaktanya előtti gyakorló téren Szalay Lajos vár. főmérnök tervei szerint a városi kertész új parkot létesített, mely nemcsak szépíti városunkat, hanem nagy jótétemény lesz az egész városrészlakosságára nézve is. Reméljük, hogy a „Burschok“ ezt az új ültetvényt meg fogják kimélni.

Dr. Weiss Gyula ügyvédi irodáját helyben a Városház-tér 4. sz. alatti Zoffmann-féle) házban megnyitotta.

Az alldéutsch szövetség. (Alldeutscher Verband). „Harcz a magyarságot“ cím alatt Hangay Oktáv kolozsvári kereskedelmi akadémiai tanár igen érdekes és tanulságos, s a napisajtó által igen melegen fogadott 160 lapra terjedő és egy térképpel is ellátott művet irt, melyben nagy szorgalommal leplezi le az alldéutsch veszedelmes munkáját, főlhíván hazánk lakosságát az izgatók elleni védekezésre. Nagy és hatalmas államok is belátták már a pángermanizmus tulpajásait s az alldéutsch agressiv mozgalommal járó merész beavatkozások negy reakcióit keltették a francia, angol, orosz és az amerikai társadalomban is. A francia Chera dame André „Le mouvement pangermaniste“ című munkájában inti nemzetét, a „Figaro“-ban a hirneves író Jules Roche „L'invasion allemande“ cikksorozatban fejt ki a pángermanizmus veszélyeit mely Belgium, Hollandia, s Luxenburg alnémet fajait akarja „Grossdeutschland“-ba bekebelezni. Az orosz „Ruszi Trud“ is ir az alldéutsch szövetség ellen, az angol „Times“ szintén vehemes boxot mér az alldéutschokra. Hasonlóan kikelték az amerikai lapok, köztük a „New-York Times“ egyike a legbefolyásosabb sajtóközegeknek, rendkívül ébren kel ki az alldéutschok ellen. Nekünk nem lehet az közömbös, hogy német polgáraink itt hazájukban hogyan éreznek. Az alldéutsch propaganga mérgezéseit minden eszközzel meg kell akadályoznunk. Nincs az a pszikos kifakadás és rút hazugság a világon, melyet az alldéutsch pángerman irdalom rank magyarokra ne szórt volna. Orczátlan bírálat alá veszik Felséges királyunkat, lenézően becsmérlik szent koronánkat, pellengére hurczolják külföldön nemzetünket, ócsárolják s hamisítják nehéz küzdelmes történetünket, gyalázzák ezredéves ünnepünket, lopásnak irtják irdalmunkat, joztalan erőszaknak nemzeti szabad törekvéseinket, hamisítottnak híresztelik népszámlálásunkat, pofesszkező módon csavarják el küzdelmi eredményeink értékét, vagyis gyűlölkösz gyűlöltetik a magyart minden ízében. Sajnos, hogy az egyesület berlini hivatalos lapjának Hangai által reprodukált közleményeiből az tűnik ki, hogy városunkban is vannak emberek, kik a „Verband“-dal összeköttetésben állanak. Az a berlini újság foglalkozik a mi „Magyar nyelvterjesztő egyesületünk“-kel is, karörömmel kurtolván világgá azt a szemenszedett hazugságot, hogy az egyesület az elzúllás stádiumába jutott, és hogy tagjainak száma 50-re apadt le.

Melléklet a „Délvidék“ április hó 5-én megjelent 14-ik számához.

Mint tudjuk, magyar nyelvterjesztő egyesületünk tagjainak száma közel jár a 300-hoz, és az érdeklődés iránta régen nem volt olyan nagy mint éppen a két utolsó esztendőben. Az alldeutschok és pangermánok támadásai pedig csak újabb és újabb lelkes munkára fogják serkenteni hazafias érzelmű társadalmunkat. Emlegeti a berlini újság azt a csunya tüntetést is, melyet kiállításunkkor az iparosok kongresszusa alkalmával rendeztek többnyire vidéki iparosok. Helyesen, okosan határozták el a rendezők, hogy az elnökség a gyűlést legelőször magyar nyelven nyitja meg — ki volt mondva, el volt határozva, hogy ugyanazon dolgokat németül is előterjesztik — de a Kornok, Kramerek, Schümichenek által félrevezetett eltévelyedett iparosok bele kiabáltak a magyar megnyitó beszédbe, sőt tüntetőleg elhagyták a termet. Hazafias gondolkodású iparosaink arczán megjelent a szégyen pirja. A Budapesti és a vidékről megjelent ipari vezérférfiak megbotránkozása általános lehangoltságot keltett, mert hiszen azok a tüntetők még a vadnépek között is tiszteltemben részesülő vendégjogot az udvariasság legemlékező szabályát megsértették. És ezen ténykedéseket az „Alldeutschok“ híres szócsöve nagy dicsérettel kíséri és a német önértékeltámadásaként üdvözli. Bizony bizony nem érdemi meg ez a mi hazafias érzelmű német anyanyelvű polgárságunk, mely a szabadságharc idejében arany betűkkel írta be nevét a magyar történelembe, és a mely elítéli kineveti az izzagatók munkáját — hogy e város néhány megtévelyedett fia, az „Alldeutschok“ szekerét tolván, hazugságokkal telt leveleket küldözgetvén a külföldre olyan rossz hirbe keverje polgárságunkat azok előtt, kik a verseczi viszonyokat tapasztalásból nem ismerik.

Öngyilkossági kísérlet. A múlt vasárnap reggel 8 órakor, midőn a Pancsova Kubini személyvonat a helybeli állomásra berobogott, egy fiatal 23 éves menyecske, egyik főkálauznak felesége a mozdony elé dobta magát azonban a vonatvezető rötkön alkalmazott elengőzzel képes volt megállítani a mar lasabbban haladó vonatot, s az elkeseredett menyecskének nem lett semmi baja. Jegyzőkönyvet vettek fel az esetről, melynek oka családi perpatvar volt.

Jégeső, villámlás és menydörgés. A napok óta uralkodó meleg tavaszi időjárásra a múlt kedden d. u. bekövetkezett a kedvező reakció, a langyos tavaszi eső. Villámlás és menydörgés közt izzasztó felhők tornyosultak az égbolton s nemsokára rá megeredt a jéggel vegyes eső. A jégverés szerencsére csak néhány percig tartott és a jég borsó nagyságu volt s így a gyümölcsfákon és a szőlők fiatal hajtásán azonban némi nemű kárt azonban mégis tett. Az éjjeli eső nagy örömet okozott a gazdáknak, kik már kétségbe voltak esve a szárazság miatt.

Annyi tüzeset, mint a mennyi Verseczen van, talán nagy Magyarország egyetlen városában sem fordul elő. Ha nem lenne olyan kitünően szervezett tűzoltóságunk, mely ha kell gőzfecskendővel is dolgozik — régen porrá éghetett volna mar az egész város. Az év első 3 hónapjában már 38-szor volt tűz városunkban. Szinte megszokta már a lakosság a vészharang kongását. Csak a harang jelzését számolja, hogy hol és merre van tűz, — aztan nyugodtan végzi foglalkozását. Majd eloltják a tüzet a tűzoltók, . . . és tényleg rendszeren el is oltják minden nagyobb baj nélkül . . . A biztosító társulatok emberei pedig csak a fejüket csóválgatják . . . mert az bizonyos, hogy itt minden de minden ház keményen meg van biztosítva.

Mit esznek Verseczen? cím alatt a Budapesti megjelent „Sütők Szaklapja“ ápr. 1. megjelent 7-ik számában a következőket írja: „A délvidék egyik kies városkájában, Verseczen nagyon kövérek lehetnek az emberek, mert a friss reggeli kiflikhez sült pecsenyét is kaptak. Nem győzzük elég gyakran a belügyminiszter ur figyelmét felhívni a vidéki sütőműhelyek tisztatlanságára. Napról-napra érkezik szerkesztőségünkbe panaszos levél, itt is, ott is panaszkodnak a miatt, hogy leírhatatlanul piszkosak a sütőműhelyek. A munkások részére nincsenek hálósobák. Piszkos alsó ruhákban dolgoztatják az inasokat és a

közegészségi hatóság a füle tövét sem mozgatja meg. Egy munkástársunk a gyönyörűségei verseczi állapotokról szóról-szóra a következőket írja: Én jelenleg Verseczen dolgozom. Az itteni állapotokkal akarom szaklapunk szerkesztőségét megismertetni. Van Verseczen egy . . . . . nevű pékmester (Nevezett lapban teljes neve van írva Sz.) a kinek süteményében a múlt héten a főkapitány egy „tetű“ talált. A sütőkonyha olyan piszkos és kormos, hogy az emberek félnek bemenni. A patkányok éjjel-nappal tüntető sétát rendeznek a műhelyben. A konyha tele van galambokkal és szintén rondítják a műhelyt. A süteményt mosó edény a lábmosó. A kutyának, macskának sokkal több étéke van, mint a munkásnak, ennél a munkaadónál a munkás a legutolsó. A padlón olyan vastag a piszkos, hogy nem lehet kitalálni, hogy deszka vagy kövezet; nem mossák azt soha, mert nincs hozzá edény. Ha olyan munkás találkozik, a ki ezen gyalázatos viszonyok ellen szól, vagy hálósobát kér, azt jól elverik és kidobják. A sütőház annyira tele van tetűvel, hogy majd megesszik az embert. Az inasok minden évben egyszer kapnak tiszta ruhát, a táblán alszanak, a tésztakendőkön. A deszkakendők olyan piszkosak, hogy nem lehet a színét kitalálni. Engem Fehértemplomból hozatott. A mint megérkeztem, kérdeztem, hogy hol van a hálósoba, a hova a podgyászomat stb. letegyem. Azt válaszolták. No még olyan péklegényt sem láttunk, a kinek hálósoba kellene. Én arra fogtam a bőröndöm és el akartam menni, de nem engedtek. A bőröndömet ott fogták s én a főkapitányhoz mentem, a ki adott mellém egy rendőrt és azzal elmentem a bőröndömért s így tudtam megszabadulni e haramiától. E levelemben érintett köztisztasági állapotok vonatkoznak az összes verseczi sütődékre.“ Az bizony nagyon sajnós lenne, ha a sütők szaklapjában megjelentek mind igazak lennének. Bizunk rendőrkapitányunk erélyességében, hogy ha csakugyan olyanok volnának az állapotok — a közönség érdekében közbe fog lépni.

Ipari munkások jutalmazása. A temesvári kereskedelmi és iparkamara közli a kerületbeli iparüzőkkel, (mesterekkel és gyárosokkal) hogy a pénzügyminiszter urnak folyó évi február hó 28-án 17455 szám alatt kelt rendelete értelmében az a beadvány, melyet a munkaadó ipari munkása megjutalmazása tárgyában intéz a kamarához, ugyszintén azok az iratok is, melyek a jutalom felvételeit képező körülmények igazolására szolgálnak, — bélyegmentesen állíthatók ki. Ezek az iratokon fel kell azonban jegyezni, hogy kizárólag erre a célra állíthatnak ki és hivatkozni kell a pénzügyminiszternek előbb idézett rendeletének számára is.

Főlvétel a temesvári hadapródiskolába. Három hónap a tanév végéig és ilyenkor már a gondos szülők meghányják-vetik a dolgot a kis diákkal, a ki mindenáron kis katonára akar lenni, hogy hova menjen hát. A temesvári cs. és kir. hadapródiskola közli, hogy ott a jövő tanévben, szeptember közepé táján, harmincz-ötven növendékét vesznek föl. Ehhez természetesen teszi ratermettség kell és igazolni kell azt is, hogy a négy középiskolai osztályt legalább elégséges eredménnyel végezték. A latin és görög nyelvből az elégtelen osztályzat nem akadály, az intézetben főlvételi vizsgát kell letenni, melynek tárgyai: német nyelv, mennyiségtan és algebra, mértan, földrajz, történelem, természetrajz, vegytan és természettan. Egyebként a főlvételre vonatkozó szabályzatot negyven fillér ellenében minden érdeklődőnek szívesen megküldi a cs. és kir. gyalogsági hadapródiskola parancsnoksága Temesvárott.

Mindenki tudja, hogy a Mauthner-féle impregnált takarmányrépamag a legnagyobb

termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

Első leánykiházasítási egyesület m. sz. Ezen intézet XL. rendes közgyűlése márczius 25-én a tagok élénk részvételével megtartott meg. Az évi jelentésből, mely kiemeli, hogy az intézet 1902. kezelési év végével fenállásának negyvenedik évét töltötte be, kivethető, hogy az 1902. üzleti év daczára a nehéz kereseti viszonyoknak kedvező és kielégítő volt. Új beiratkozás volt 11.837 jutalékrész K. 12.001.400 biztosított tőkét; a biztosítási állomány az év végével K. 46.128.450 volt. Díj- és mellékilletékek bevétele az elmúlt évben volt K. 2.285.864-93, tehát 119.368-12 koronával több mint az 1901. évben. Értékpapír kamat, Házbér és Takarékbetét kamatok címén 372.393-10 K. vagyis, 64371-20 koronával több vételeztetett be mint az elmúlt évben. Kiházasítási jutalék és visszafizetések címén 663.721-97 K. utaltatott ki és 392 kedvezményezett között 956 jutalékrészszel osztik meg, mely között 25 árva kedvezményezett 54.000 Korona összegével foglal helyet. A díjtartalékhoz Korona 1.192.324 csatolatott és ennek összege az 1902 év végével K. 8.131.691-86 volt. Az újonnan szervezett árfolyamkülömbözetit tartalék 500.000 K. összegében nagy meglepéssel togatdatott. A fennmaradó kezelési felesleg K. 165.752-16 az alapszabályok értelmében alapszabályszerű javadalmazások, nászjutalék felemelési alap és külön tartalék tételeire osztandó fel, mely utóbbiak 894.494 48 koronára rugnak. A hivatalnoki nyugdíjalap 107.680-51 K. képvisel, melynek a közgyűlés által 5000 K. szavaztatott meg. Tetemes leírások után a mérleg végösszege K. 9.383.257 91, mely végösszeg kizárólag realis értéktételekben nyeri fedezetét. Az igazgatóság jelentése az előző közgyűlési határozatok végrehajtásáról, a pénzkészletek egy részének újabb egy kitünő bérház vétele által történt beruházása tárgyában egyhangu helyesléssel tudomásul vétetett ugyszintén néhány újabb biztosítási kombináció és tabella bevezetése helyesléssel és tetszéssel fogadtatott. A felügyelő bizottság indítványához képest a mérleg és jelentés egyhangulag jóváhagyólag tudomásul vétetik és az igazgatóságnak a felmentvény megadatik Tónay József és Fenyvesi Adolf tag indítványára pedig az Igazgatóságnak, az összes intézőknek különösen pedig Schwarz Árnin elnöknek és Kohn Arnold vezérigazgatónak köszönet és elismerés szavaztatik. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére kijelentettek Hádl Ignác és Zádor Alajos tag urak. A felügyelő bizottságnak volt tagjai, ugymint: dr. Alexander Bernát, dr. Simonyi Zsigmond, Héger József, Wertheimer Albert, Seifensieder József és Weil J Dávid egy év tartamára újból megválasztatnak. Miután még a márcz. hó 16-án dr. Stamberger Ferencz kir. közjegyző jelenlétében megéjtett és a jelentésben foglalt „D“ osztály nyeménnyelkötvény kisorolására utalás történt, melynek eredményét alább közöljük, az agg elnök lelkes éltetésével a közgyűlés bezárult. 1675 Braun Mór ur, Budapest, 3291 Szabó Benedek ur, Budapest, 1383 Bindfeld Márk ur, Hatvan, 4504 Büchler Mór ur, Csurgó, 5625 Sziklai Sándor ur, Gyón, 6481 Gintner Áron Salamon ur, Szczucin, 646091 Cseley József ur, Szt.-Gott-hard, 3747 Papo Juda Gavriel ur, Sarajevo.

A méregvásár. Ohnet Györgynek, a világirodalom e kiváló jelesének legújabb művét, a Méregvásárt kizárólagos joggal az „Egyetértés“ szerezte meg és nemrég kezdte el a közlését. Újonnan belépő előfizetőinek a szenzációs regény eddig megjelent folytatásait ingyen küldi meg az „Egyetértés“ és nemsokára új cikksorozatot is kezd nagynevű szépirodalmi főmunkatársának Eötvös Károlynak a tollából: egy mindnyájunkra nézve nagyérdékű témáról: Deak Ferencz szerelméről, Egyebként is pompás tárczai vannak ennek a mindenképp első rendű magyar lapnak, a mely szövevényesül bírja Kossuth Ferenczet, a függetlenségi és 48-as párt vezérét. A hivatása mellett hirodó kötelességét is úgy teljesíti az Egyetértés, hogy csak modern nagy lap teheti. Bőséges hirovattal, a legjobb értesítésekkel. Az Egyetértés előfizetési ára különben negyedévre 5 frt., egy hónapra 1 frt. 80 kr. Honvédtisztek, tisztviselők, lelkészek, tanárok, tanítók, államasuti hivatalnokok kedvezményes áron, negyedévre 3 frt. 50 kr.-ért, egy hónapra 1 frt.- 20 kr.-ért

Hajózási menetrend. A magyar folyam és tengerhajózási társulat tudatja, hogy további intézkedésig Bázsiától Orsovára minden vasárnap, kedden és pénteken indít hajót d. e. 10 órakor. Bázsiától Belgrád felé minden esütörtökön, szombaton és hétfőn megy a hajó és pedig d. u. 2 óra 30 perczkor.

Kornélla fürdő. A mindenféle komforttal bíró Adler-féle fürdőben a gőz- és kádfürdő órák a következőleg osztattak be: Gőzfürdő nők számára: Minden hétfőn d. e. 9-12 óráig, a többi napokon reggel 7-9 óráig. Férfiaknak: Hétfőn 7-9-ig, a többi napokon 9-12-ig. Kádfürdők mindennap kaphatók reggeli 9 órától esti 7 óráig.

Nyiltér.

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalos könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbámulatra méltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezeket a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifilisben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarazó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, a kik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges, csodálatos eredménnyel gyógyítja ez évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat a State Medical Institutnak az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rogtón elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érte barhonnal magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarazó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag olyan szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute, 6903 Elektron Building, Fort Wayne, Ind, Amerika. A levelek mindig bérmentesítendők.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1902. május hó 1-től.

Fehértemplomból érkeznek:

4:46 reggel, 11:12 délben, 5:46 este.

Temesvár felé indul:

4:51 reggel, 11:17 délben, 5:56 este.

Temesvárról érkeznek:

8:08 reggel, 4:33 délután, 10:21 este.

Fehértemplom felé indul:

8:18 reggel, 4:43 délután, 10:29 este.

Becskerekéről érkeznek:

8:03 délelőtt, 9:33 este.

Becskerek felé indul:

5:05 reggel, 2:30 délután.

Pancsováról érkeznek:

7:37 reggel, 5:28 délután.

Pancsova felé indul:

8:55 reggel, 6:20 este.

Lugosról érkeznek:

8:13 reggel, 5:47 este.

Lugos felé indul:

3:15 reggel, 1:25 délben.

Budapestre beérnek a Verseczről direkt összekötöttésű vonatok 1:25 d. u. 7:40 este 7:15 reggel Budapestről indul és Verseczre direct összekötöttésű van este 7 óra, este 10:10 (uj), reggel 8:15, d. u. 2:30.

Verseczen a legnagyobb czipőraktár GRIES J.-nél

Városház tér, Zoffmann-féle ház.

Aki pénzt akar megtakarítani

vásároljon magának és családjának ezen raktárban

czipőket,

melyeknek minősége és kiállítása általános feltűnést kelt.

A czipők a **legelegánsabb** kivitelűek, a minőség a **legjobb**, és a választék a **leggazdagabb**.

Egyedüli raktár

az idei tavaszi és nyári évadra különös ujdonságok

női, uri és gyermek-czipők.

Szíveskedjék egy próba-vásárlást eszközölni,

hogy meggyőződjék áruim kitiünőségéről.

LAPUNK KIADÓHIVATALA UTJÁN MEGRENDELHETŐ CSEKÉLY HAVI RÉSZLETFIZETES MELLETT.

Franklin Társulat kiadása

MAGYAR REMEKIRÓK

A magyar irodalom főbb művei.

Csakis a Franklin-féle **MAGYAR REMEKIROK** gyűjteményében található a magyar klasszikusok összességét, mivel Arany János, Arany László, Bajza József, Czuczor Gergely, Garay János, Kemény Zsigmond, Szigligeti Ede, Tompa Mihály, Vörösmarty Mihály, Vajda János műveinek kiadási joga a Franklin Társulat kizárólagos tulajdonát képezi és azokat más kiadó ki nem nyomtathatja. MINDEN REMEKIRÓ MUNKÁT EGY KIVÁLÓ MAGYAR ÍRÓ LÁTJA EL BEVEZETŐ MÉLTATÁSSAL ÉS ÉLETRAJZZAL.

Ezekon kívül benn lesznek a **MAGYAR REMEKIROK** könyvtárában: Balassa Bálint, Berzsenyi Dániel, Csiky Gergely, Csokonay Vitéz Mihály, Deák Ferencz, Eötvös József, br. Fazekas Mihály, Gyöngyössi István, Gvadányi József, Kármán József, Kazinczy F., Kisfaludy Károly, Kisfaludy Sándor, Kölcsey Ferencz, Kossuth Lajos, Madách Imre, Mikes Kelemen, Pázmány Péter, Petőfi Sándor, Reviczky Gyula, Széchenyi István gr., Teleki László gr., Zrínyi Miklós, Népies Lya, Népballadák, Kurucz-költészet.

RENDELŐ-LAP.

A „Délvidék” kiadóhivatala utján ezennel megrendelést a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytárs. -tól Budapest VIII. Üllői-ut 18:

a) A »Magyar Remekirókat« 55 kötetben 220 kor.-ért, fizetendő sorozatonként 20 kor. utánvétellel.

b) A »Magyar Remekirókat« és Shakspere műveit 240 koronáért, fizetendő sorozatonként 20 kor. utánvétellel.

c) A »Magyar Remekirókat« és Shakspere műveit 240 koronáért, fizetendő 4 koronás havi részletekben.

d) A »Magyar Remekirókat« Shakspere nélkül 220 kor.-ért, fizetendő 3 koronás havi részletekben.

A gyűjtemény első sorozata megjelent, felévenként jelenik meg egy-egy 5 kötetes sorozat.

A részletek az első szállítástól kezdődőleg minden hó 1-én Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság pénztáránál Budapesten fizetendők mindaddig míg a mű teljes vételére kiegyenlítő nincs. A részletek be nem tartása esetén a folytatólagos kötetek a részletek pótlásáig visszatartatnak; a lejárt s le nem fizetett részleteket a Társaságnak jogában áll, a portó-költség hozzászámítása mellett, postai megbízással beszedni. A részletek elmulasztása esetében a részlet-fizetési kedvezmény megszűnik és az egész mű vétel-ára esedékessé válik. A vételár első részlete az első szállításkor utánvétetik.

Lakhely és kelet:

Név és állás:

Olvasható aláírást kerünk.

Epilepsia.

A ki nyavalyatörésben, göresökben s más idegbajokban szenved, kérje azon füzetet, melyet ingyen és bérmentve küld meg Schwanen gyógyszerár, Frankfurt a. M.

Perjéssy Lajosnak

„EMLÉKEIM“

czimü elbeszélései és rajzai. Előszóval ellátta: Herezeg Ferencz. Singer és Wolfner bizománya.

Ára 2 korona.

Továbbá ugyancsak Perjéssy Lajosnak

Atanítókisasszony regénye

czimü köteté bolti ára 2 kor. Megrendelhető lapunk kiadóhivatalában, Kirchner Ernő műintézetében.

Verseczen.

„Báró Hirsch Mór“ Jótekonysági és önszegélyző- egyesület

Budapest, VI., Teréz-körut 3.

A jótekonyság apostolának nevét viselő „Báró Hirsch Mór“ egyesület felvesz tagokat egész 50 éves korukig. Ezen egyesület célja: Törzstagjait és hozzátartozóit betegség esetén az egyesület költségen gondos, orvosi gyógykezelésben, gyógyszeres dijmentes kiszolgáltatásában és a törzstagot heti 10 korona pénzsegélyben részesíteni, valamint elhalálása alkalmából hátramaradott családjának megfelelő segélyösszeget nyújtani; ezáltal egyesületünk hivatalnokok, kereskedők és kisiparosok részére különösen ajánlatos.

Az egyesület 3 osztályt állított fel és pedig:

Az A) osztályba fölvetetnek tagok 40 éves korig; havi járulék 6 korona; a tag elhalálása esetén hátramaradottjai az alapszabályokban foglalt feltételek mellett 2400 korona segélyösszegben részesülnek

A B) osztályba felvetetnek tagok 45 éves korig; havi járulék 4 korona 10 fill.,

a tag elhalálása esetén hátramaradottjai ugyanazon feltételek mellett 1200 korona segélyösszegben részesülnek, vegre:

A C) osztályba felvetetnek tagok 50 éves korig, havi járulék 3 korona 10 fill., a tag elhalálása esetén hátramaradottjai ugyanazon feltételek mellett 600 korona segélyösszegben részesülnek.

Beiratási dij egyszer s mindenkorra:

az A) osztályban 5 korona

a B) „ 3 „

és a C) „ 2 „

ezenkívül minden osztályban 1 korona orvos-vizsgálati dij fizetendő.

Tagul felvetetik minden feddhetlen jellemű egyén, állás, vallás és nemre való különbség nélkül.

Bővebb felvilágosítást készséggel nyújtanak és jelentkezéseket elfogadnak Budapesten a központi irodában (VI., Teréz-körut 3. sz.), valamint a következő főkirodáinkban: Arad, Eger, Erzsébetfalva, Gyöngyös, Kassa, Kolozsvár, Lugos, Miskolcz, Nagyvárad, Nyiregyháza, Pécs, Pozsony, Rákospalota, Szabadka, Szeged, Temesvár, Ujpest, Vác és Versecz, Uri-utca 36. sz.

„Báró Hirsch Mór“
jótekonysági és önszegélyző-egyesület.

A párisi világiállításon
„Grand Prix“
a legnagyobb kitüntetés.

A magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

BUDAPEST, V. ker., Váci-körut 32. szám.

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű GŐZCSÉPLŐ-KÉSZLETEIT,
14, 16 és 20 lóerejű COMPOUND-LOCOMOBILJAIT, és végre

„Millennium“ legújabb szerkezetű fűkaszálo-, marokrakó és kéveköto aratógépeit,

továbbá: aczelöntésű ekefővel ellátott EKÉIT és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Kizárólagos képviselő: Singer és Palmer, Temesvár.

Ajánlja a legújabb rendszerű gépekkel felszerelt modern berendezésű kő- és könyvnyomdáját, s minden e szakba vágó munkák gyors pontos és izlésteljes kivitelére a legjutányosabb árak mellett.

Özv. Kirchner J. E.-féle műintézet

(Czégtulajdonos: Kirchner Ernő)

Versecz.

Iskoláknak: oklevelek, értesítők, bizonyítványok és kimutatások.

Ügyvédeknek: intő-levelek, kérvények és keresetek, meghatalmazások, dijjegyzékek kötvények, szerződések, óvások, levélpapírok stb.

Pénzüntézeteknek: alapszabályok, értékpapírok, részvények és szelvényivek, betéti könyvecskék, üzleti könyvek, mérlegszámlák stb.

Kereskedőknek és iparvállalatoknak: körlevelek, árjegyzékek, számlák, üzleti könyvek, czimkéék és rágczédulák, intőlevelek, levélpapírok és boritékok czégnomással, czimkártyák, üzleti jelentések stb.

Falragaszok, hirdetmények, műsorok, étlapok, eljegyzési és esketési értesítők, meghívók, tánczrendek, gyászjelentések, névjegyek stb. elvállaltatnak.

Könyvkötészet a legmodernebb gépekkel.

Felvételi iroda és könyvkereskedés az Iskola-utca és Andrassy-sétatér sarkán, hol az összes bel- és külföldi lapokra elő lehet fizetni.

Képes levelező-lapok legdúsabb raktára.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony - Pain - Expeller

egy régi kipróbált háziszert, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvénynél, csúznál és meghúléseknél.

Intés. Silányabb utáztatok miatt bevásárláskor óvatosok legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cözjeggyessel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerertárban kapható. Főraktár: **Török József**, gyógyszerésznel Budapestén.

• Richter F. Ad. és társa,
• csász. és kir. udvari szállítók. •
Rudolstadt.

2637. sz. — 1903.

Hirdetmény.

Az 1886. évi XXI. t.-cz. 7. és 8. §-a értelmében közhírré tétetik, hogy a gazdasági bizottság új szabályrendelete a városi törvényhatósági bizottság f. é. márczius hó 28-án tartott közgyűlésében 54 jkvi 2637/903 sz. határozattal elfogadtatván f. é. április hó 1-től kezdve 30 napon át Mark Antal vár. tanácsnok irdájában (I. em. 15 sz. ajtó) közszemlére lesz kitéve.

Versecz, 1903. évi márczius hó 30-án.

polgármester szabadságon:

Koszirovics, főjegyző

Élőkerítés Gleditschia csemeték és magvak.

Ezer darab két éves csemete ára 6 frt. elegendő kétszáz méter kerítés örökítéséhez.

A csemeték 2 éves, egy méter magas, botvastagságúak.

Óriási növéssé, igen gyorsan fejlődő sövény-növény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Nagyobb és kisebb birtokok, hegy-községek, legelők, udvarok, majorok, kertek, temetők stb. a legolcsóbban egyszersmindenkorra kulcsal zárhatóan kerithetők körül. Főelőnye még az is, hogy egész május közepéig a legjobb eredménnyel ültethető. Minden rendeléshez egy rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasítás mellékeltek. Bővebb tájékoztatás vegett színes fénynyomatu díszes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek; rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kívül egy oly könyvet kap ezzel, ki címét egy levelező lapon tudatja, mely nincsen az a ház vagy család, a hol annak tartalmát haszonra fordítanak, városban, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is érdekében áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

Czim: „Érmelléki Első Szőlőoltvány-Telep. Nagykágya u. p. Székelyhíd.

1682 sz. — 1903.

Hirdetmény.

A városi gazdasági bizottság javaslatára a városi tanács trágya lehoradás céljából következő területeket jelöl meg: A szerb határban a régi trágya lerakó területek megmaradnak. — A német részen, a nyári utak meghagyása mellett a jabukai út mindkét oldalán egészen a képszoborig, a „Waldhöhle” és „Pfaffenwirtschhaus” hasítvány földjei, a fehértemplomi uton 200 méterre a várostól balra a szériskertig, jobbra a lövölde mögött, a kustélyi uton, a faiskolával szemben balra a Meszics hídtól a „Baumstück” mellett, végtére a kudriczi uton 2¹/₂ hold homok gödör. A ki pedig a szemét és trágya kihordásra ezen fennálló szabályt megszegi, vagy pedig udvarában vagy annak közelében nagyobb

mennyiségű szemétt, trágyát összegyűlni enged, az 1879 évi XL. t.-cz. 125 §-a értelmében 40 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Rendőrkapitányság Verseczen 1903. márczius 26-án.

Szekeres rendőrkapitány.

Kérje

ingyen és bérmentve

illusztrált árjegyzékemet,
mely több mint 500
ábrát tartalmaz

órák,

arany-, ezüst- és
hangszer-czikkekből.

Konrád János

óragyáros és kiviteli üzlet

BRÜX 295 sz. (Csehország.)

1748 kig. sz. — 1903.

Hirdetmény.

Egy kóbor veszett eb f. é. márczius hó 26-án, Verseczen több egyént és ebet megmárt.

Az állategészségügyi törvény végrehajásáról szóló végrehajtási körrendelet 188. §-a értelmében előirt 40 napi zár ezennel elrendeltetik, s ennek folytán felhivatnak az összes eb tartó lakosok, hogy ebeiket 40 napon át vagyis f. é. márczius hó 29-étől bezárólag f. é. május hó 7-éig kötve tartsák, vagy pedig szájkosárral ellátva porázon vezessék, mert ellen esetben az állategészségügyi törvény értelmében 400 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel lesznek büntetve, ebeik pedig befogatnak és kiirtatnak.

Különösen felhívom a közönség figyelmét arra, hogy a városkertbe és más nyilvános helyekre ebeiket még szájkosárral ellátva sem szabad vinni.

A peczér által elfogott ebek senkinek sem szolgáltatnak ki, hanem azonnal kiirtatnak.

Verseczen, 1903. évi márczius hó 27-én.

Szekeres rendőrfőkapitány.

A tavaszi évadra

ajánlom Versecz és vidéke nagyérdemű közönségének a következő ujdonságokat a legnagyobb választékban.

Csinos napernyők, esőernyők feketék és színesek. Feltűnő szép **női blouzok.**

Joupon kabátok. Legutolsó divatú fűzők, övek, fátylak és legyezők.

A legújabb női-, gyermek és férfi-harisnya.

Modern Glace-, Svéd-, Selyem- és Triko-keztűk.

Igen csinos női és gyermek-kötények, zsebkendők, ujdonságok, ruhadiszek, bélések, csipke-gallérok, sujtások, kézelők.

Himzések, aplicatiok, aszur betétek, sottis szallagok.

Kedvező alkalom kitűnő **vásznak** vásárlására.

A legdivatosabb és legszebb férfi-ingek, gallérok, kézelők:

férfi és gyermek harisnyák, kötöttek, tehát igen tartósak.

Botok, fogkefék, ruhakefék, hajkefék, kézelő-gombok, pénztárczák.

Lawn-tennis-játék. Gummi lapdák.

3 drb. teljesen új kerékpár

valamint kerékpár alkatrészek eladók a kerékpárok árusításának felhagyása céljából a legolcsóbb árak mellett.

Mély tisztelettel

GRIES J.

Rövidárú, divatárú és lábbeli árú üzlete.

Schicht-szappan

je g y e k:

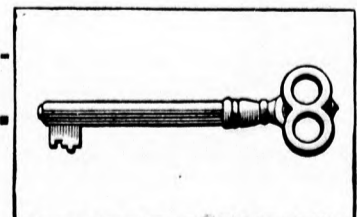
„szarvas”

„kulcs”

Legjobb, legkiadósabb, és azért a legolcsóbb szappan.

Tiszta minden ártalmas vegyülettől.

Mindenütt kapható.

Bevásárlásnál legjobban arra kell ügyelni, hogy minden darab szappan „Schicht” nevet, és egyet a fentebbi védjegyekből visel.

A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona s nyomása Versecz.